

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 2435
Tarih : 14.07.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de Eğitim Sistemi’nin en önemli araçlarından birisi olan “ders kitapları”nın yurttaşlık, temel hak ve özgürlükler çerçevesinde, yurttaşlarımızın genelinin inanç, etnisite, kültür, kolektif ya da bireysel kimlik ve tercihlerini konu edinme biçimi, konu edinme niteliği ve konu edinme niceliğinin kapsamlı bir biçimde analize tabi tutularak, ülkenin geleceği olan kuşaklara zorunlu eğitim yaşamları boyunca okutulan tüm ders kitaplarının tekçi, yok sayıcı, ayrımcı, ötekileştirici, rencide edici söylem ve üslaplardan arındırılması, Türkiye’nin geçmekte olduğu süreçte toplumun ortak hafıza ve bilgi birikiminin bir aynası olan ders kitaplarının evrensel insan hakları standartları, çoğulculuk ve toplumsal barışa katkı sunması açılarından irdelenmesi ve bu doğrultuda ders kitaplarının yeniden yazımında bilimsel, demokratik ve özgürlükçü ilkelerin birincil referanslar haline getirilmesine yönelik yapılacak hukuki düzenlemelere katkıda bulunması gayesiyle” Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Erol DORA

Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Ders kitapları aracılığıyla bir ülkedeki resmi söylemin sınırlarını, ülkedeki güç ilişkilerini, eğitim ile demokratikleşme ya da toplumsal çatışma arasındaki ilişkiyi tartışmak mümkün. Bu bağlamda Türkiye'deki milli kimlik kurgusunun ve yurttaşlık kavramının, temel hak ve özgürlükler çerçevesinde kapsamlı bir analize tabi tutulması gerekiyor.

Ders kitabı bir ülkedeki “meşru bilgi”nin sınırlarını belirleyen temel araçlardan biridir. Başka bir deyişle ders kitapları bizzat kapaklarıyla, içerdiği görsellerle, seslendiği diliyle, ele aldığı ya da almadığı konularla bize temel mesajlar verirler. Bu mesajlar yoluyla ders kitapları, bir ülkede hakim ve “normal” sayılan söylemin kodlarını gösteren, hangi konular hakkında konuşulabileceğini, hangi konuların ise tabu olduğunu belirleyen kaynaklardır. Bu açıdan ders kitapları, bir ülkede belki anayasayla birlikte “resmi söylemi” yansıtan temel unsurlardan biridir.

Ders kitapları, bilginin nasıl sınıflandırılacağı; yerel, ulusal ve evrensel kültürün sınırları; tarihin nasıl okunacağı; “Biz” duygusunun, yani kolektif kimliğin nasıl oluşturulacağı gibi bir dizi unsuru barındırır. Bu çerçeveden bakıldığında ders kitapları, bir ülkede temel hak ve özgürlüklerin genişlemesine, öğrencilerin ufuklarının zenginleşmesine ve toplumsal barişre katkı yapabilir ya da tersinden bakarsak, içerdikleri ayrımcı söylemlerle toplumsal çatışmaları ve eşitsizlikleri artırabilir, çözümden ziyade sorunların bir parçası da olabilir. Bu açıdan hızlı bir toplumsal ve siyasal dönüşüm geçiren Türkiye’de ders kitaplarının üzerinde önemle durulması ve çalışılması gerekmektedir.

Türkiye, etnik, inançsal ve kültürel temelli kadim sorunlarını çözmek ve demokratik, çoğulcu, katılımcı bir yeni toplumsal sözleşme geliştirmek durumundadır. Çünkü birçok farklı ülkede olduğu gibi mevcut ulus-devlet yapısı ve bu yapının ürettiği eğitim sistemi artık Türkiye’deki farklı grupların taleplerini karşılayamıyor. Bu süreçte bir yandan varlıkları yıllarca inkâr edilen Kürtler, mevcut siyasal uygulamaları sorguluyor ve eşit yurttaşlık talebinde bulunuyorlar. Ayrıca Aleviler, Ermeniler, Süryaniler, Romanlar, kadınlar ve sayamadığımız birçok etnik, inançsal ve kolektif topluluk da günden güne daha fazla sorunlarını dile getiriyor ve eşit yurttaşlık talep ediyorlar.

Bu taleplerin somutlaştığı önemli mücadele alanlarından biri de eğitim. Örneğin Kürt sorunundaki temel taleplerden biri, anadilde eğitim konusuna odaklanmış durumda. Bunun yanında Aleviler, zorunlu din derslerine karşı çıkıyorlar. Eğitim sisteminde hâlâ kodlandıkları ortaya çıkan Ermeni ya da Rum kökenli birçok Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ise süregiden ayrımcı uygulamalarla mücadele ediyor, çocuklarına kendi dillerini ve kültürlerini aktaracak nitelikli bir eğitim aldırabilmenin kaygısını taşıyorlar.

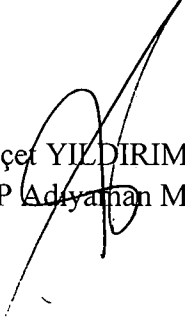
Yukarıda belirttiğimiz gerekçelerle “Türkiye’de Eğitim Sistemi’nin en önemli araçlarından birisi olan “ders kitapları”nın yurttaşlık, temel hak ve özgürlükler çerçevesinde, yurttaşlarımızın genelinin inanç, etnisite, kültür, kolektif ya da bireysel kimlik ve tercihlerini konu edinme biçimi, konu edinme niteliği ve konu edinme niceliğinin kapsamlı bir biçimde analize tabi tutularak, ülkenin geleceği olan kuşaklara zorunlu eğitim yaşamları boyunca okutulan tüm ders kitaplarının tekçi, yok sayıcı, ayrımcı, ötekileştirici, rencide edici söylem ve üsluplardan arındırılması, toplumun ortak hafıza ve bilgi birikiminin bir aynası olan ders kitaplarının evrensel insan hakları standartları, çoğulculuk ve toplumsal barışa katkı sunması açılarından irdelenmesi ve bu doğrultuda ders kitaplarının yeniden yazımında bilimsel, demokratik ve özgürlükçü ilkelerin birincil referanslar haline getirilmesine yönelik yapılacak hukuki düzenlemelere katkıda bulunması gayesiyle” bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Bekirhan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

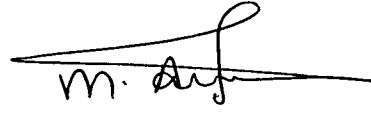

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

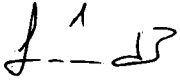
Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

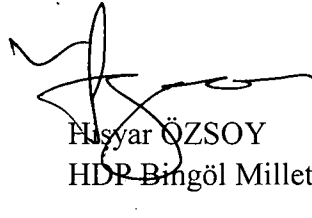
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

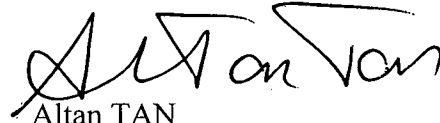

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

Hüseyin ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

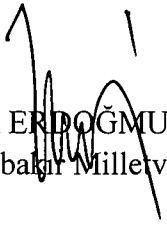
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

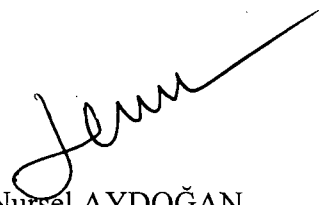
Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

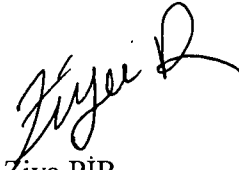
Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

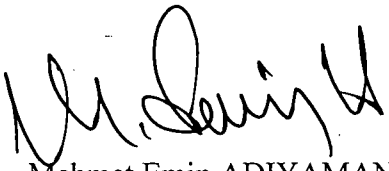
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Abdullah ZEYDAN
HDP Hakkari Milletvekili

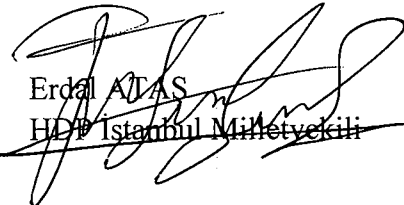
Selma IRMAK
HDP Hakkari Milletvekili

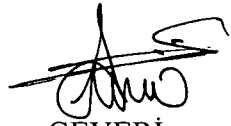
Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ALTAS
HDP İstanbul Milletvekili

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili